

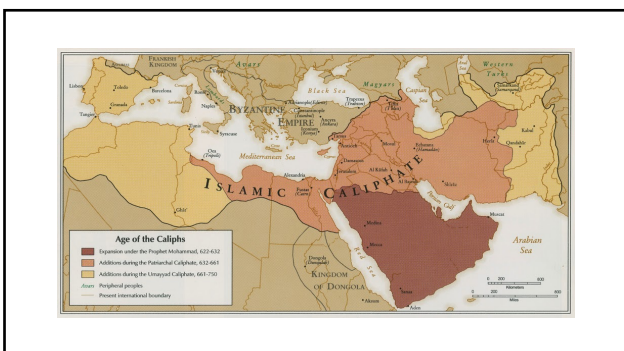

Plan wykładu

- I. Współczesny dżihadyzm
- II. Geneza
- III. Kalifat ISIS i jego rozwój
- IV. Finanse
- V. Istota i główne cechy Państwa Islamskiego
- VI. Scenariusze na przyszłość

I. Czym jest/był ISIS?

- ISIS - Islamic State of Iraq and Sham
- Nazwa własna (od 2014 r.): "Państwo Islamskie"
- Grupa terrorystyczna odwołująca się do własną interpretacji islamu
- Samozwańczy kalifat na terenach Iraku i Syrii z ambicjami globalnymi
- „protopaństwo” / „quasi-państwo”

Przykłady współczesnych dżihadystycznych protopaństw

Nazwa	Miejsce utworzenia i czas istnienia
Dżama'at al Da'wa – Islamski Emirat	Afganistan 1989-91
Fatah al-Islam	Liban 2007
Emirat Kaukaski	Północny Kaukaz 2007
Dżunad Ansar	Strefa Gazy, ograniczony do 1 meczetu w Rafah, sierpień 2009
Al-Kaida w Islamskim Maghrebie	Północne Mali, 2012-13
Front al-Nusra	Syria od 2012
Boko Haram	Północna Nigeria od 2014

Współczesny dżihadyzm

- Religijna i polityczna ideologia stworzona w XX wieku w celu obalenia reżimów oskarżanych o łamanie prawa islamskiego i solidarności, która powinna cechować ummę.
- Nawiązuje do sunnickiej tradycji w wersji salafickiej („powrót do samych początków islamu) – rodzaj utopii
- Chce reformować społeczeństwo muzułmańskie według radykalnej interpretacji prawa szariat
- Sektarianizm
- Internacjonalizm
- Usankcjonowanie użycia siły

II. Geneza

- Koniec XX w., ekspansja Al-Kaidy i jej komórek terrorystycznych na tereny Iraku
- Momenty przełomowe: atak terrorystyczny na World Trade Center 21 września 2001 r. oraz Inwazja USA na Irak w 2003 (obalenie Saddama Husajna)

Saddam Husajn 1937-2006

Prekursor: Abu Musaba al-Zarkawi

- Od lat 90. związany z działalnością terrorystyczną
- w 1999 r. założył własną organizację - Jama'at al-Tawhid wa'l Jihad (Organizacja Monoteizmu i Świętej Wojny, OMISW), która przeprowadziła wiele zamachów terrorystycznych
- W 2004 Al Kaida i OMISW połączyły się > „Al Kaida w Iraku”, która atakowała wojska amerykańskie, sojuszników USA oraz lokalnych współpracowników
- 2006 Amerykanie zabili Zarkawiego

Abu Musaba al-Zarkawi

Nowy przywódca: Abu Bakr al-Baghdadi

- Rekrutował przyszłych współpracowników podczas pobytu w amerykańskim więzieniu w Iraku (w tym członków partii Baas, którzy utracili władzę i wpływy)
- „Al-Kaida w Iraku” przemianowana na „Państwo Islamskie Iraku i w Lewancie”, (ISIL).

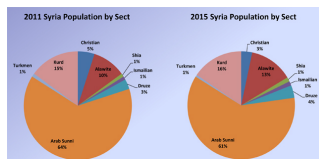
III. Kalifat ISIS: jak Państwo Islamskie rosnęło w siłę

- IRAK
- Ważne czynniki: kryzys gospodarczy i polityczny
- po 2003 r. marginalizacja sunnitów w polityce wewnętrznej
- Przywileje dla szyitów

Syria

- 2011 „Arabska Wiosna” – powstanie przeciw Baszarowi al Asadowi
- Wojna domowa:
 - Alewici – mniejszość, sekta szyicka będąca u władzy
 - Sunnicka większość bez reprezentacji politycznej

- w czerwcu 2014 ogłoszono powstanie na terenie Syrii i Iraku kalifatu
- Baghdadi kalifem: „restytucja kalifatu jest głównym celem”
- Organizacja zmieniła nazwę z ‘Islamskiego Państwa Iraku i Lewantu’ (ISIL) na ‘Państwo Islamskie’ (Islamic State, IS)
- Nieformalna stolica: Rakka – przejmowanie i budowa instytucji państwowych
- Symboliczne znaczenie, ale po sukcesach militarnych do IS przyłączyli się ekstremiści z różnych krajów.
- Asad mógł tolerować IS, aby mieć pretekst do rozprawy z opozycją

Relacje z Al Qaidą

- Początkowo blisko związane, ale szybko ISIS się odłączyło i stało rywalem Al Kaidy i Osamy bin Ladena
- Różnice strategiczne i ideologiczne
 - Al Kaida skupiała się na celach militarnych i terrorystycznych
 - Dla ISIS ważne były też cele polityczne
- Ostatecznie Al Kaida nie uznała deklaracji o powstaniu Państwa Islamskiego

IV. Finanse

- Skąd ISIS miało pieniądze na swoją działalność?
 - Dochody ze sprzedaży ropy naftowej i gazu
 - Podatki
 - Handel antykami
 - Okup za więźniów
- Jedną ze strategii koalicji międzynarodowej walczącej z ISIS była walka ze źródłami finansowania

V. Istota i główne cechy Państwa Islamskiego Budowa struktur Państwa Islamskiego

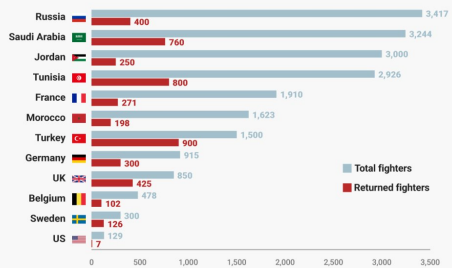
Elementy struktur	Przykłady
wywiad	budowa sieci tajnych komórek, infiltracja innych ruchów,
wojsko	tworzenie obozów szkoleniowych, wykorzystywanie lokalnych sił zbrojnych, mobilizacja wojskowa
Da'wa (prozellityzm)	działania skierowane do lokalnej społeczności, organizowanie specjalnych da'wa dla dzieci i młodzieży, używanie mediów i billboardów
Hisba (kontrola przestrzegania prawa islamskiego)	ustanowienie porządku szariackiego (w wersji ortodoksyjnej) i policji religijnej
zarządzanie	zawieszanie czarnej flagi; tablice informujące przyjezdnych, że są w Państwie islamskim, wprowadzanie podatków, usługi społeczne, zapewnienie elektryczności, budowa infrastruktury

Wilajaty – prowincje kalifatu

- Państwo islamskie ogłosiło publicznie, że jest kalifatem - ogłasza tym samym, że ma władzę nad wszystkimi muzułmanami w każdym zakątku świata
- Ambicje globalne
- Pewne sukcesy w umiędzynarodowieniu – idea ISIS popularna w wielu miejscach

NUMBER OF FOREIGN ISIS FIGHTERS WHO HAVE RETURNED HOME FROM SYRIA OR IRAQ, 2016 – 2017

VI. Scenariusze na przyszłość

- W 2017 międzynarodowa koalicja ogłosiła koniec ISIS na terenach Iraku i Syrii. Ale walki trwają
- Przegrana nie oznacza jednak końca międzynarodówki dżihadystów
- Bliski Wschód – walka o wpływy - region wojen zastępczych
- Problem uchodźców – tylko w Turcji przebywa ok 3.5 mln uchodźców syryjskich